

Εισήγηση στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών στα πλαίσια του επιμορφωτικού προγράμματος με τίτλο «Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί» που διεξήχθη 26 και 27 Απριλίου 2018 στη Θεσσαλονίκη.

Η ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης λογαριασμού (ΕΔΔΛ) ως ενωσιακό ασφαλιστικό μέτρο κατά τον κανονισμό (ΕΕ) 655/2014

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

- I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις
- II. Βασικά χαρακτηριστικά του Κανονισμού
- III. Πεδίο εφαρμογής
- IV. Γενικά προαπαιτούμενα
 - 1. Διαθεσιμότητα
 - 2. Διεθνής δικαιοδοσία
- V. Προϋποθέσεις έκδοσης
 - 1. Επείγουσα ανάγκη λήψης του μέτρου
 - 2. Ύπαρξη ασφαλιστέας αξίωσης
 - 3. Μη συμμόρφωση του οφειλέτη στο περιεχόμενο ήδη εκδοθέντος τίτλου
 - 4. Κίνηση διαδικασίας επί της κύριας υπόθεσης
 - 5. Παροχή εγγυοδοσίας
- VI. Διαδικασία έκδοσης
 - 1. Υποβολή αίτησης
 - 2. Αίτημα για λήψη στοιχείων λογαριασμών
 - 3. Αποδεικτική διαδικασία
 - 4. Προθεσμίες έκδοσης της απόφασης
- VII. Εκτελεστική διαδικασία
- VIII. Ένδικα μέσα και ένδικα βοηθήματα
 - 1. Ένδικο μέσο κατά της απόφασης που απέρριψε τη διαταγή
 - 2. Ένδικα βοηθήματα
- IX. Αστική ευθύνη του δανειστή
- X. Συμπέρασμα

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Αντικείμενο της παρούσας εισήγησης είναι ο υπ' αρ. 655/2014 Κανονισμός της ΕΕ περί της διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού προς διευκόλυνση της διασυννοριακής είσπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις¹. Ο κανονισμός τέθηκε σε εφαρμογή στις 18 Ιανουαρίου 2017². Η ελληνική νομοθεσία προσαρμόστηκε στον κανονισμό με το άρθρο 42 του Ν. 4509/22.12.2017³, με το οποίο εισήχθη το άρθρο 738Α στο Πέμπτο Βιβλίο (Ασφαλιστικά Μέτρα) του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Ο Κανονισμός ήταν το αποτέλεσμα μιας ιστορικής διαδρομής που ξεκίνησε περίπου πριν από είκοσι χρόνια, όταν η Επιτροπή επεσήμανε τις δυσκολίες της διασυννοριακής ανάκτησης οφειλών, τον επιτακτικό χαρακτήρα βελτίωσης του συστήματος εκτέλεσης των αποφάσεων καθώς και την αναγκαιότητα θέσπισης ασφαλιστικών μέτρων κατά των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη που είναι διασκορπισμένα σε διάφορα κράτη μέλη⁴.

II. Βασικά χαρακτηριστικά του Κανονισμού

1. Ο κανονισμός είναι ένα **δεσμευτικό και άμεσα εφαρμοστέο νομοθέτημα**, το οποίο επιτρέπει σε διασυννοριακές διαφορές, τη δέσμευση χρηματικών ποσών σε τραπεζικούς λογαριασμούς με γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο⁵. Ο κανονισμός καθιερώνει ενωσιακή διαδικασία με την οποία ο δανειστής μπορεί να ζητά την έκδοση διαταγής δέσμευσης λογαριασμού, η οποία αποτρέπει το ενδεχόμενο να τεθεί σε κίνδυνο η επακόλουθη εκτέλεση της απαίτησης του δανειστή μέσω μεταφοράς ή ανάληψης καταθέσεων μέχρι του ποσού που ορίζει η διαταγή, οι οποίες

¹ ΕΕ L 189 της 27.06.2014.

² Άρθρο 54 του Κανονισμού.

³ ΦΕΚ τ. Α' 201/22.12.2017.

⁴ Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το ΕΚ «Προς αύξηση της αποτελεσματικότητας στην έκδοση και την εκτέλεση των αποφάσεων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης», της 26.11.1997, COM 1997.609 τελ., ΕΕ C 33/31.01.1998 σ. 3 επ. Για την ιστορική διαδρομή του Κανονισμού βλ. *Κλαμαρή*, Ο Κανονισμός 655/2014 για την Ευρωπαϊκή Διαταγή Δεσμεύσεως Λογαριασμού και η εξελικτική του πορεία -με συγκριτική αναφορά, από την προηγηθείσα πρόταση της 25.07.2011- υπό το πρίσμα και την έποψη κάποιων γενικών χαρακτηριστικών τελολογικών και αξιολογικών σταθμίσεων των ρυθμίσεών του, ΕΠολΔ 2015.123 επ. και *Κωνσταντινίδη*, Η Ευρωπαϊκή Διαταγή Δέσμευσης Λογαριασμού (ΕΔΔΛ) ως ενωσιακό ασφαλιστικό μέτρο κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 655/2014, Αρμ 2015, 1804 επ.

⁵ Προοίμιο Κανονισμού, αιτ. σκ. 5.

διατηρούνται από τον οφειλέτη ή εξ ονόματός του σε τραπεζικό λογαριασμό σε κράτος μέλος⁶.

2. Η ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης λογαριασμού έχει χαρακτήρα **συντηρητικού ασφαλιστικού μέτρου**. Δεν οδηγεί στην πληρωμή του δανειστή, αλλά στην προσωρινή δέσμευση του λογαριασμού του οφειλέτη, ώστε να διασφαλιστεί η αξίωση του δανειστή μέχρι την ικανοποίησή της με τα μέσα της αναγκαστικής εκτέλεσης⁷. Το ενωσιακό αυτό ασφαλιστικό μέτρο είναι ένα πρόσθετο και προαιρετικό μέσο για το δανειστή παράλληλα με τα εθνικά ασφαλιστικά μέτρα⁸.
3. Βασικό χαρακτηριστικό είναι το στοιχείο **του αιφνιδιασμού**. Η ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης λογαριασμού εκδίδεται σε διαδικασία αμιγώς μονομερή (ex parte), ο οφειλέτης δεν ενημερώνεται για την αίτηση, δεν καλείται σε ακρόαση ούτε ειδοποιείται πριν την εκτέλεσή της⁹, ώστε να μην έχει χρόνο να αποσύρει ή να μεταφέρει τα χρήματα απ' το λογαριασμό του. Το δικαίωμα ακρόασης και πληροφόρησης του οφειλέτη θυσιάζεται, σε πρώτη φάση, στο βωμό της ταχύτητας και της διασυνοριακής αποτελεσματικότητας του μέτρου¹⁰.

Αξίζει ν' αναφερθεί ότι υπό την ισχύ του κανονισμού 44/2001 το Δικαστήριο είχε κατ' επανάληψη αποκλείσει τη δυνατότητα της διασυνοριακής κυκλοφορίας των αποφάσεων ασφαλιστικών μέτρων που είχαν εκδοθεί σε μονομερείς διαδικασίες, χωρίς την προηγούμενη ακρόαση του οφειλέτη¹¹. Ο κανονισμός 1215/2012 «Βρυξέλλες Ια» κατέστησε δυνατή την έναρξη της αναγκαστικής εκτέλεσης στο κράτος υποδοχής του ασφαλιστικού μέτρου, όταν αυτό έχει εκδοθεί ex parte, διατηρήθηκε όμως η υποχρέωση του δανειστή να προσκομίσει το αποδεικτικό επίδοσης της απόφασης¹². Με τον κανονισμό 655/2014 εισήχθη ένα ασφαλιστικό

⁶ Άρθρο 1 § 1 του Κανονισμού.

⁷ Προοίμιο Κανονισμού αιτ. σκ. 7.

⁸ Άρθρο 1 § 2 του Κανονισμού.

⁹ Άρθρο 11 του Κανονισμού και Προοίμιο Κανονισμού αιτ. σκ. 15. Βλ. αναλυτικά για την ex parte διαδικασία υπό τον Κανονισμό Orfanidis, Die Verordnung (EU) Nr. 655/2014 des Europäischen Parlaments und des Rates über ein europäisches Verfahren zur vorläufigen Kontenpfändung, σε τ. Das Europäische Wirtschaftsrecht vor neuen Herausforderungen Beiträge aus Deutschland und Griechenland (eds. K.J.Hopt/D.Tzouganatos), Mohr Siebeck/Tübingen σ. 263 επ.

¹⁰ Πίψου, Εισήγηση με θέμα τον Κανονισμό 655/2014 στο 41^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ένωσης Ελλήνων Δικονομολόγων με τίτλο «Η κατάσχεση εις χείρας τρίτου», σ. 300.

¹¹ Απόφαση ΔΕΚ 21.05.1980 (Denilauler/SNC Couchet Frères) ΣυλλΝομ 1980.1553.

¹² Άρθρο 42 § 2 στοιχ. γ' του Κανονισμού 1215/2012. Βλ. και Γιαννόπουλο, Ο Κανονισμός 655/2014 περί της διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού προς διευκόλυνση της διασυνοριακής είσπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Μια πρώτη απόπειρα ερμηνευτικής προσέγγισης υπό το πρίσμα της ελληνικής έννομης τάξης, ΕΠολΔ 2015, 675-676.

μέτρο πανευρωπαϊκής εμβέλειας το οποίο δεν επιδίδεται πριν την εκτέλεση στον οφειλέτη.

Ιδιαίτερη κριτική έχει υποστεί ο κανονισμός σχετικά την υποχρεωτική θέσπιση της μονομερούς διαδικασίας και την προστασία του δικαιώματος ακρόασης του οφειλέτη. Ο ενωσιακός νομοθέτης διάκειται ευμενώς προς τον δανειστή. Η έκδοση εκτελεστού τίτλου δίχως την προηγούμενη ακρόαση του οφειλέτη, η οποία λαμβάνει χώρα σε μεταγενέστερο στάδιο με συγκεκριμένες προϋποθέσεις και με το βάρος επίκλησης και απόδειξης να το φέρει ο καθ' ου, υποστηρίζεται¹³ ότι δημιουργεί ζήτημα παραβίασης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, ιδίως όταν η διαταγή δέσμευσης εκδόθηκε για ασφαλιστέα αξίωση που αμφισβητείται έντονα¹⁴.

4. Ο κανονισμός καθιερώνει ενιαία ευρωπαϊκή διαδικασία όχι μόνο για τη λήψη, αλλά και για την υλοποίηση του περιεχομένου της διαταγής στα διάφορα κράτη μέλη. Κατοχυρώνεται η **άμεση εφαρμογή αυτού καθαυτού του μέτρου** στο κράτος μέλος εκτέλεσης, χωρίς να είναι αναγκαία η προηγούμενη τήρηση ειδικής διαδικασίας αναγνώρισης ή η κήρυξη *exequatur*¹⁵. Η ΕΔΔΛ δεν αποτελεί απλώς μια απόφαση ασφαλιστικών μέτρων που πρέπει προηγουμένως να κηρυχθεί εκτελεστή, αλλά περιλαμβάνει ευθεία διαταγή εκτέλεσης προς την τράπεζα¹⁶, εγκαθιδρύει ένα εκτελεστικό μέτρο με άμεση παραγωγή συνεπειών στα κράτη μέλη.
5. Η διαδικασία για την έκδοση της ΕΔΔΛ είναι κατά κανόνα **έγγραφη**. Το δικαστήριο αποφασίζει βάσει της αίτησης και των συνυποβαλλόμενων έγγραφων αποδείξεων που υπέβαλε ο αιτών. Η διαδικασία διέπεται σε μεγάλη έκταση από έντονη **τυποποίηση**¹⁷, καθώς βασίζεται σε έντυπα που παρέχονται σε όλες τις γλώσσες των κρατών μελών και έχουν ενιαίο περιεχόμενο. Μειώνονται έτσι τα έξοδα μετάφρασης. Η τυποποίηση συμπληρώνεται από την **ελάφρυνση των εξόδων**, καθώς και από τον εκσυγχρονισμό, με την καθιέρωση της δυνατότητας υποβολής της αίτησης με ηλεκτρονικά μέσα¹⁸. Η παράσταση του δανειστή με δικηγόρο στη δίκη για την έκδοση της διαταγής είναι μη υποχρεωτική¹⁹. Η τελευταία αυτή πρόβλεψη είναι ιδιαίτερα αμφίβολο αν εξυπηρετεί με οποιονδήποτε τρόπο το

¹³ Βλ. παρέμβαση *Πανταζόπουλου* στο 41^ο Συνέδριο Ένωσης Ελλήνων Δικονομολόγων, σ. 412-413.

¹⁴ Βλ. και επιφυλάξεις *Γιαννόπουλου*, ό.π., 676.

¹⁵ Άρθρο 22 του Κανονισμού.

¹⁶ Άρθρο 19 § 1 στοιχ. η' του Κανονισμού.

¹⁷ Ήδη στον Εκτελεστικό Κανονισμό 2016/1823 της 19^{ης} Οκτωβρίου 2016 περιλαμβάνονται εννέα Παραρτήματα, στα οποία προσδιορίζεται λεπτομερώς το περιεχόμενο των διαφόρων εντύπων που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της νέας ενωσιακής διαδικασίας.

¹⁸ Άρθρο 8 § 1 του Κανονισμού.

¹⁹ Άρθρο 41 του Κανονισμού.

διάδικο φυσικό πρόσωπο ή τη μικρομεσαία επιχείρηση, ιδίως αν συνεκτιμηθεί το δυσχερές των ζητημάτων δικονομικού και ιδιωτικού διεθνούς δικαίου που εγείρονται²⁰.

6. Καινοτομία αποτελεί η καθιέρωση ενός ολόκληρου **αυτόνομου μηχανισμού λήψης στοιχείων λογαριασμών**²¹. Παρέχεται στο δανειστή η δυνατότητα αναζήτησης πληροφοριών που αφορούν λογαριασμούς του οφειλέτη του σε άλλα κράτη μέλη και μάλιστα σε χρόνο πριν την έκδοση και εκτέλεση της διαταγής.
7. Καθιερώνεται **αυτόνομος τρόπος διαβίβασης των εγγράφων** μεταξύ του δικαστηρίου, των αρμόδιων αρχών και των εμπλεκόμενων μερών, που περιορίζει σημαντικά την εφαρμογή του κανονισμού 1393/2007²².

III. Πεδίο εφαρμογής

Το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού καταλαμβάνει μόνο δανειστές που κατοικούν σε κράτος μέλος δεσμευόμενο απ' τον Κανονισμό και αφορά αποκλειστικά τη δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών οφειλετών που τηρούνται σε τράπεζες εγκατεστημένες σε δεσμευόμενα απ' τον Κανονισμό κράτη μέλη²³. Δεν υπόκεινται στην εφαρμογή του Κανονισμού το Ηνωμένο Βασίλειο και η Δανία²⁴. Είναι νοητό, έτσι, το ενδεχόμενο λήψης ασφαλιστικών μέτρων σε βάρος προσώπων εγκατεστημένων σε εξωκοινοτικό χώρο ενόψει της τήρησης τραπεζικού λογαριασμού σε κοινοτικό έδαφος.

Το αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής αφορά αποκλειστικά χρηματικές απαιτήσεις αστικής και εμπορικής φύσης²⁵, η έννοια των οποίων ερμηνεύεται αυτόνομα²⁶. Δεν καλύπτει φορολογικά, τελωνειακά ή διοικητικά ζητήματα καθώς και την ευθύνη του κράτους για πράξεις ή παραλείψεις κατά την ενάσκηση κρατικής εξουσίας («*acta iure imperii*»)²⁷. Δεν καταλαμβάνονται περιουσιακά δικαιώματα που απορρέουν από έγγαμη σχέση ή σχέση της οποίας τα αποτελέσματα εξομοιώνονται προς εκείνα του γάμου, διαθήκες και κληρονομική διαδοχή περιλαμβανομένων υποχρεώσεων

²⁰ Γιαννόπουλος, ό.π., σ. 673-674.

²¹ Βλ. άρθρο 14 του Κανονισμού.

²² Πρβλ. άρθρο 29 του Κανονισμού.

²³ Προοίμιο Κανονισμού αιτ. σκ. 48.

²⁴ Προοίμιο Κανονισμού αιτ. σκ. 50 και 51.

²⁵ Προοίμιο Κανονισμού αιτ. σκ. 8.

²⁶ Βλ. πλούσια νομολογία του ΔΕΕ σε Γιαννόπουλο, ό.π., 678-681.

²⁷ Άρθρο 2 § 1 του Κανονισμού.

διατροφής που προκύπτουν λόγω θανάτου²⁸, αλλά αξιώσεις διατροφής, άλλες από εκείνες του άρθρου 2 § 2 στοιχ. β' του Κανονισμού, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του²⁹. Εξαιρούνται απαιτήσεις κατά οφειλέτη έναντι του οποίου έχουν κινηθεί διαδικασίες πτώχευσης, διαδικασίες για την εκκαθάριση αφερέγγυων επιχειρήσεων ή άλλων νομικών προσώπων, δικαστικοί συμβιβασμοί, πτωχευτικοί συμβιβασμοί ή ανάλογες διαδικασίες του Κανονισμού 1346/2000, εκτός των αξιώσεων για ανάκτηση καταδολιευτικών πληρωμών του οφειλέτη τα χέρια τρίτου³⁰. Εξαιρούνται η κοινωνική ασφάλιση και η διαίτησία³¹, αν και ως προς την τελευταία έχουν εκφραστεί ιδιαίτερες επιφυλάξεις³².

Ο κανονισμός εφαρμόζεται αποκλειστικά σε διασυνοριακές υποθέσεις. **Μια υπόθεση είναι διασυνοριακή** όταν ο τραπεζικός λογαριασμός ή οι τραπεζικοί λογαριασμοί που πρέπει να δεσμευτούν βάσει της διαταγής δέσμευσης τηρούνται σε κράτος μέλος διαφορετικό από α) το κράτος μέλος του δικαστηρίου στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση της διαταγής δέσμευσης ή β) το κράτος μέλος της κατοικίας του δανειστή³³. Η κατοικία του οφειλέτη παραμένει αδιάφορη, μπορεί δε να εντοπίζεται και σε τρίτο κράτος υπό τον όρο τήρησης λογαριασμού σε τράπεζα κράτους μέλους ή σε υποκατάστημα αλλοδαπής τράπεζας εγκατεστημένης σε κράτος μέλος. Ο Κανονισμός δεν εφαρμόζεται για τη δέσμευση λογαριασμών, που τηρούνται στο κράτος μέλος του δικαστηρίου στο οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση για τη διαταγή δέσμευσης, εάν ο δανειστής έχει την κατοικία του στο ίδιο κράτος μέλος, ακόμα κι αν ζητά ταυτόχρονα την έκδοση διαταγής για λογαριασμούς που τηρούνται σε άλλο κράτος μέλος. Σ' αυτήν την περίπτωση ο δανειστής θα υποβάλλει δύο χωριστές αιτήσεις, μία για τη διαταγή δέσμευσης και μία για τη λήψη εθνικού ασφαλιστικού μέτρου³⁴.

²⁸ Άρθρο 2 § 2 στοιχ. α' και β' του Κανονισμού. Στην αρχική εκδοχή του Κανονισμού οι περιπτώσεις αυτές δεν προβλέπονταν, με το σκεπτικό ότι, σε αντίθεση με τον Κανονισμό 44/2001, ο Κανονισμός θα εφαρμόζεται σε υποθέσεις που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, τις συνέπειες των καταχωρημένων συμβιώσεων και την κληρονομική διαδοχή, αφ' ης στιγμής θεσπισθούν και τεθούν σε ισχύ οι νομικές πράξεις που η Επιτροπή έχει προτείνει για τους συγκεκριμένους τομείς. Αντίθετα, στο τελικό κείμενο του Κανονισμού, ο κοινοτικός νομοθέτης εναρμονίστηκε προς τις αντίστοιχες εξαιρέσεις των Κανονισμών 1215/2012 και 44/2001.

²⁹ Λχ οι αξιώσεις διατροφής που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού 4/2009 και αξιώσεις των άρθρων 928, 929, 930 ΑΚ. Πρβλ σχετικά Γιαννόπουλο, ό.π., 682-683.

³⁰ Άρθρο 2 § 2 στοιχ. γ' του Κανονισμού και Προοίμιο αιτ. σκ. 8.

³¹ Άρθρο 2 § 2 στοιχ. δ' και ε' του Κανονισμού.

³² Βλ. Πίψου, ό.π. σ. 314-318' Γιαννόπουλος, ό.π., 681-682.

³³ Άρθρο 3 § 1 του Κανονισμού και Προοίμιο αιτ. σκ. 10 παρ. 1. Πρβλ. παραδείγματα σε Πίψου, ό.π., σ. 320-321.

³⁴ Προοίμιο Κανονισμού αιτ. σκ. 10 παρ. 2.

Η έννοια της διασυνοριακής διαφοράς έχει διαφορετική προσέγγιση από τον Κανονισμό 1896/2006 για την ευρωπαϊκή διαταγή πληρωμής, τον Κανονισμό 861/2007 για την ευρωπαϊκή διαδικασία μικροδιαφορών και τον Κανονισμό 1215/2012 «Βρυξέλλες Ια»³⁵. Για την έννοια της διασυνοριακής διαφοράς είναι σημαντικό, σύμφωνα με τους παραπάνω Κανονισμούς, να υπάρχουν στοιχεία αλλοδαπότητας είτε λόγω αντικειμένου είτε λόγω των υποκειμένων της διαφοράς. Στον Κανονισμό 655 σημασία έχει ο τόπος τήρησης του τραπεζικού λογαριασμού, άρα δεν θα ανακύπτει ζήτημα διεθνούς δικαιοδοσίας στην περίπτωση δανειστή και οφειλέτη με κατοικία στην Ελλάδα με τηρούμενο λογαριασμό του οφειλέτη στο εξωτερικό. Με βάση τον Κανονισμό 1215/2012 δεν υπάρχει διασυνοριακή διαφορά και δεν ανακύπτει ζήτημα διεθνούς δικαιοδοσίας. Ο κανονισμός 1215/2012 δεν θα εφαρμοστεί εν προκειμένω, αλλά το εθνικό δικονομικό δίκαιο³⁶.

Η ευρωπαϊκή διαταγή δέσμευσης διατίθεται για τη διασφάλιση μόνο χρηματικών απαιτήσεων³⁷. Η απαίτηση δεν είναι ανάγκη να είναι ληξιπρόθεσμη. Προσωρινά προστατεύονται **και μη ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις**, εφόσον απορρέουν από συναλλαγή ή γεγονός που έχει ήδη συμβεί και το ύψος τους μπορεί να προσδιοριστεί³⁸.

Το είδος του δεσμευόμενου λογαριασμού δεν ενδιαφέρει, αρκεί να περιέχει χρηματικά ποσά σε οποιοδήποτε νόμισμα ή παρεμφερείς αξιώσεις για την επιστροφή χρημάτων, όπως καταθέσεις χρηματαγοράς³⁹. Λογαριασμοί που περιέχουν άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα (μετοχές, ομόλογα) εξαιρούνται της δέσμευσης⁴⁰. Ο λογαριασμός μπορεί να τηρείται στο όνομα του οφειλέτη ή στο όνομα τρίτου για

³⁵ Ο Κανονισμός «Βρυξέλλες Ια» αξιώνει την ύπαρξη κατοικίας του εναγομένου σε κράτος μέλος. Ειδικότερα βλ. άρθρο 6 § 1 του Κανονισμού 1215/2012.

³⁶ Πρβλ. σχετικές παρατηρήσεις *Τσικρικά* στο 41^ο Συνέδριο της Ένωσης Ελλήνων Δικονομολόγων, ό.π., σ. 398-399.

³⁷ Άρθρο 2 § 1 του Κανονισμού.

³⁸ Άρθρο 4 αρ. 5 του Κανονισμού και Προοίμιο αιτ. σκ. 12. Κατά τον *Γιαννόπουλο*, ό.π. 686, στην εμβέλεια της ρύθμισης υπάγονται μόνο οι απαιτήσεις που τελούν υπό διαλυτική αίρεση καθώς και οι περιοδικές απαιτήσεις, όχι όμως οι απαιτήσεις υπό αναβλητική αίρεση, διότι σε αυτές τα αποτελέσματά τους δεν έχουν ακόμα επέλθει.

³⁹ Άρθρο 2 αρ. 3 του Κανονισμού.

⁴⁰ *Γιαννόπουλος*, ό.π., 684. Πρβλ. την Πρόταση του Κανονισμού, η οποία περιλάμβανε τα χρηματοπιστωτικά μέσα. Το ζήτημα πρόκειται να επανεξεταστεί (άρθρο 53 § 1 στοιχ. α).

λογαριασμό του οφειλέτη⁴¹. Κοινοί λογαριασμοί επίσης δεσμεύονται, στο μέτρο που αυτό επιτρέπεται από την εθνική νομοθεσία⁴².

IV. Γενικά προαπαιτούμενα

1. Διαθεσιμότητα

Η αίτηση για την έκδοση διαταγής δέσμευσης μπορεί να υποβληθεί είτε πριν την έναρξη της κύριας δίκης ή κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας όσο και μετά την απόκτηση τίτλου εκ μέρους του δανειστή⁴³.

2. Διεθνής δικαιοδοσία

Όταν ο δανειστής δεν έχει ακόμα στη διάθεσή του δικαστική απόφαση, δικαστικό συμβιβασμό ή δημόσιο έγγραφο, η διεθνής δικαιοδοσία για την έκδοση διαταγής δέσμευσης ανήκει στα δικαστήρια του κράτους μέλους που έχουν διεθνή δικαιοδοσία για την εκδίκαση της κύριας υπόθεσης⁴⁴. Όταν όμως ο οφειλέτης είναι καταναλωτής που συνήψε σύμβαση με τον δανειστή για σκοπό, ο οποίος μπορεί να θεωρηθεί εκτός του πεδίου της εμπορικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, διεθνή δικαιοδοσία για την έκδοση διαταγής δέσμευσης με σκοπό την εξασφάλιση απαίτησης συνδεδεμένης με την εν λόγω σύμβαση έχουν αποκλειστικά τα δικαστήρια του κράτους μέλους της κατοικίας του οφειλέτη⁴⁵. Όταν ο δανειστής έχει ήδη στη διάθεσή του δικαστική απόφαση ή δικαστικό συμβιβασμό, διεθνή δικαιοδοσία για την έκδοση διαταγής δέσμευσης για την οριζόμενη στην απόφαση ή τον δικαστικό συμβιβασμό απαίτηση έχουν τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο εκδόθηκε η απόφαση ή επικυρώθηκε ή συνήφθη ο δικαστικός συμβιβασμός⁴⁶. Όταν ο δανειστής διαθέτει δημόσιο έγγραφο, διεθνή δικαιοδοσία να εκδώσουν διαταγή δέσμευσης για την

⁴¹ Άρθρο 4 αρ. 1 του Κανονισμού.

⁴² Άρθρα 30 και 24 § 7 στοιχ. γ' και δ' του Κανονισμού.

⁴³ Άρθρο 5 του Κανονισμού. Παρατηρήθηκε πάντως ότι η έκδοση της διαταγής μετά την απόκτηση τίτλου εκ μέρους του δανειστή αναιρεί σημαντικά το στοιχείο του αιφνιδιασμού. Βλ. Orfanidis *ό.π.*, σ. 269.

⁴⁴ Άρθρο 6 § 1 του Κανονισμού. Πρβλ. επίσης και το άρθρο 6 της Πρότασης του Κανονισμού, που παρείχε διεθνή δικαιοδοσία και στα δικαστήρια του κράτους μέλους που τηρείτο ο λογαριασμός, υπό τον όρο ότι η διαταγή θα εκτελείτο στο κράτος αυτό, διάταξη που δεν περιλήφθηκε στο κείμενο του νόμου.

⁴⁵ Άρθρο 6 § 2 του Κανονισμού. Στην Πρόταση του Κανονισμού δεν υπήρχε σχετική πρόβλεψη. Η ρύθμιση έγινε με πρωτοβουλία του ΕΚ και του Συμβουλίου για την προστασία του αδύναμου μέρους.

⁴⁶ Άρθρο 6 § 3 του Κανονισμού.

απαίτηση που αναφέρεται σε αυτό έχουν τα δικαστήρια που ορίζονται για τον σκοπό αυτό στο κράτος μέλος όπου καταρτίστηκε το δημόσιο έγγραφο⁴⁷.

V. Προϋποθέσεις έκδοσης

1. Επείγουσα ανάγκη λήψης του μέτρου

Το δικαστήριο εκδίδει τη διαταγή δέσμευσης όταν ο δανειστής έχει προσκομίσει επαρκείς αποδείξεις ώστε να πεισθεί το δικαστήριο ότι υπάρχει **επείγουσα ανάγκη λήψης ασφαλιστικού μέτρου** υπό μορφή διαταγής δέσμευσης λόγω πραγματικού κινδύνου ότι, χωρίς το μέτρο αυτό, η επακόλουθη εκτέλεση της απαίτησης του δανειστή κατά του οφειλέτη θα εμποδιστεί ή θα καταστεί σημαντικά δυσκολότερη⁴⁸.

2. Ύπαρξη ασφαλιστέας αξίωσης

Ο δανειστής είναι υποχρεωμένος να εκθέτει στην αίτησή του όλα τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν **την ύπαρξη της αξίωσής του** και συνιστούν τη βάση της κύριας αγωγής του κατά του οφειλέτη, ώστε να πεισθεί το δικαστήριο να τη διασφαλίσει με την ευρωπαϊκή διαταγή⁴⁹.

3. Μη συμμόρφωση του οφειλέτη στο περιεχόμενο ήδη εκδοθέντος τίτλου

Αν ο δανειστής έχει ήδη εξασφαλίσει δικαστική απόφαση, δικαστικό συμβιβασμό ή δημόσιο έγγραφο, υποχρεούται να αποδείξει ότι κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για έκδοση ΕΔΔΛ **δεν έχει υπάρξει ακόμα συμμόρφωση του οφειλέτη προς τον τίτλο**⁵⁰.

4. Κίνηση διαδικασίας επί της κύριας υπόθεσης

Αν η αίτηση για έκδοση ΕΔΔΛ έχει υποβληθεί πριν την έναρξη της κύριας δίκης, ο δανειστής είναι υποχρεωμένος να κινήσει τη σχετική διαδικασία και να υποβάλει το σχετικό αποδεικτικό στο δικαστήριο μέσα σε σύντομες προθεσμίες⁵¹, διαφορετικά η διαταγή δέσμευσης ανακαλείται ή παύει αυτοδικαίως να ισχύει⁵². Ως διαδικασία για την κύρια υπόθεση νοείται και οποιαδήποτε εθνική διαδικασία κατατείνει στην έκδοση

⁴⁷ Άρθρο 6 § 4 του Κανονισμού.

⁴⁸ Άρθρο 7 § 2 του Κανονισμού. Βλ. και Προοίμιο Κανονισμού αιτ. σκ. 14.

⁴⁹ Άρθρο 8 § 2 στοιχ. η' ii του Κανονισμού.

⁵⁰ Άρθρο 8 § 2 στοιχ. θ' του Κανονισμού.

⁵¹ Άρθρο 10 § 1 του Κανονισμού, Προοίμιο Κανονισμού αιτ. σκ. 16 και άρθρο 738Α § 4 ΚΠολΔ.

⁵² Άρθρο 10 § 2 του Κανονισμού.

εκτελεστού τίτλου επί της βασικής απαίτησης, όπως λχ διαταγή πληρωμής του εθνικού δικαίου⁵³.

5. Παροχή εγγυοδοσίας

Η εγγυοδοσία εκ μέρους του δανειστή είναι υποχρεωτική όταν αυτός δεν έχει ακόμα στη διάθεσή του τίτλο για την απαίτησή του⁵⁴. Κατ' εξαίρεση, το δικαστήριο μπορεί να μη διατάξει καθόλου ή να επιβάλει μικρότερη εγγύηση, εάν κρίνει ότι αυτή είναι απρόσφορη, περιττή ή δυσανάλογη υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις⁵⁵. Αντίθετα, όταν ο δανειστής έχει ήδη εξασφαλίσει τίτλο, η παροχή εγγύησης επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου, εφόσον το κρίνει ενδεδειγμένο στη συγκεκριμένη υπόθεση⁵⁶.

VI. Διαδικασία έκδοσης

1. Υποβολή αίτησης

Για την έκδοση της ΕΔΔΛ απαιτείται υποβολή αίτησης στο δικαστήριο που ασκεί ή άσκησε διεθνή δικαιοδοσία για την κύρια υπόθεση. Απαγορεύεται στο δανειστή η ταυτόχρονη υποβολή σε περισσότερα δικαστήρια αιτήσεων για έκδοση ΕΔΔΛ κατά του αυτού οφειλέτη για την εξασφάλιση της αυτής απαίτησης⁵⁷. Πως αντιμετωπίζεται όμως το ζήτημα της ταυτόχρονης αίτησης για να διαταχθεί ασφαλιστικό μέτρο με βάση τον κανονισμό 1215/2012. Η εκκρεμοδικία αυτή είναι ευρωπαϊκή και θα καθοριστεί σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο⁵⁸. Αντιθέτως, η υποβολή της αίτησης για έκδοση ΕΔΔΛ δεν εμποδίζει το δανειστή να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε ισοδύναμο εθνικό ασφαλιστικό μέτρο για τη διασφάλιση της ίδιας απαίτησης. Τον υποχρεώνει, όμως, να δηλώσει στο δικαστήριο αν έχει ήδη κινήσει εθνική διαδικασία και ποια ήταν η τύχη της⁵⁹.

⁵³ Προοίμιο Κανονισμού αιτ. σκ. 13.

⁵⁴ Άρθρο 12 § 1 του Κανονισμού και Προοίμιο Κανονισμού αιτ. σκ. 18.

⁵⁵ Λ.χ. όταν ο δανειστής προβάλλει ιδιαίτερος πειστικούς ισχυρισμούς αλλά δεν διαθέτει επαρκή οικονομικά μέσα για να παράσχει εγγύηση, όταν η απαίτηση αφορά διατροφή ή καταβολή μισθού ή τέλος, όταν το ποσό της απαίτησης είναι τέτοιο, ώστε η διαταγή να μην μπορεί να προκαλέσει ζημία στον οφειλέτη, δηλαδή πρόκειται για μικρή επιχειρηματική οφειλή (Προοίμιο Κανονισμού αιτ. σκ. 18).

⁵⁶ Προοίμιο Κανονισμού αιτ. σκ. 18. Η παροχή εγγύησης μπορεί, για παράδειγμα, να ενδείκνυται, όταν η δικαστική απόφαση της οποίας την εκτέλεση επιδιώκει να εξασφαλίσει η διαταγή δέσμευσης δεν είναι ακόμη εκτελεστή ή είναι μόνο προσωρινά εκτελεστή διότι εκκρεμεί ένδικο μέσο.

⁵⁷ Άρθρο 16 § 1 του Κανονισμού.

⁵⁸ Βλ. παρέμβαση *Τσικριά*, ό.π., σ. 399-400.

⁵⁹ Άρθρο 16 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

2. Αίτημα για λήψη στοιχείων λογαριασμών

Ο δανειστής δεν απαιτείται να αναγράψει στην αίτησή του τους αριθμούς των λογαριασμών που πρόκειται να δεσμευθούν⁶⁰. Είναι υποχρεωτική, αντιθέτως, η αναφορά των ονομάτων και των διευθύνσεων των τραπεζών όπου τηρούνται οι λογαριασμοί αυτοί⁶¹. Ο Κανονισμός θεσπίζει μηχανισμό που επιτρέπει στο δανειστή που έχει ήδη εκτελεστό τίτλο να αποκτήσει τις αναγκαίες πληροφορίες για την εντόπιση των λογαριασμών του οφειλέτη του⁶². Αν ο δανειστής διαθέτει τίτλο, ο οποίος δεν έχει ακόμα καταστεί εκτελεστός, μπορεί να υποβάλει αίτηση για την εξασφάλιση πληροφοριών μόνο όταν το ποσό που πρόκειται να δεσμευθεί είναι σημαντικό και μόνο εφόσον καταφέρει να αποδείξει ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη λήψης των στοιχείων αυτών⁶³. Οι δανειστές που δεν έχουν εξασφαλίσει τίτλο για την απαίτησή τους δεν δικαιούνται να κάνουν χρήση του μηχανισμού⁶⁴.

3. Αποδεικτική διαδικασία

Το δικαστήριο λαμβάνει την απόφασή του με γραπτή διαδικασία βάσει των πληροφοριών και των αποδείξεων που προσκόμισε ο δανειστής στην αίτησή του ή μαζί με αυτήν⁶⁵. Εξαιρετικά το δικαστήριο μπορεί να διατάξει προφορική ακρόαση του δανειστή ή των μαρτύρων του εφόσον δεν καθυστερεί υπερβολικά η διαδικασία⁶⁶. Γίνεται δεκτό ότι για την έκδοση της διαταγής δεν είναι αναγκαίος ο σχηματισμός πλήρους δικανικής πεποίθησης, αλλά καθιερώνεται είδος απόδειξης που προσεγγίζει την πιθανολόγηση⁶⁷.

4. Προθεσμίες έκδοσης της απόφασης

Οι προθεσμίες έκδοσης της απόφασης είναι σύντομες, ώστε να ενισχυθεί η ταχύτητα της διαδικασίας: 15 εργάσιμες ημέρες όταν ο αιτών δεν έχει στη διάθεσή του τίτλο και 5 εργάσιμες μέρες όταν έχει τίτλο⁶⁸.

⁶⁰ Άρθρο 8 § 2 στοιχ. ε' του Κανονισμού.

⁶¹ Άρθρο 8 § 2 στοιχ. δ' του Κανονισμού.

⁶² Άρθρο 14 § 1 εδ. α' του Κανονισμού.

⁶³ Άρθρο 14 § 1 εδ. β' του Κανονισμού.

⁶⁴ Πρβλ. το άρθρο 17 της Πρότασης του Κανονισμού, που παρείχε δικαίωμα πρόσβασης σε όλους τους δανειστές, ανεξάρτητα από το αν είχαν ή όχι εκτελεστό τίτλο.

⁶⁵ Άρθρο 9 § 1 εδ. α' του Κανονισμού.

⁶⁶ Άρθρο 9 § 2 του Κανονισμού.

⁶⁷ *Orfanides*, ό.π., σ. 284, *Γιαννόπουλος*, ό.π., 688, *Πίψου*, ό.π., σ. 345, *Κωνσταντινίδης*, ό.π., 1811.

⁶⁸ Άρθρο 18 §§ 1, 2 του Κανονισμού.

VII. Εκτελεστική διαδικασία

Για την υλοποίηση του περιεχομένου της διαταγής απαιτείται η διαβίβαση της διαταγής δέσμευσης στην τράπεζα (ή τράπεζες) όπου τηρείται ο λογαριασμός (ή οι λογαριασμοί) του οφειλέτη. Η τράπεζα την εκτελεί αμελλητί και δεσμεύει το ποσό είτε μεριμνώντας να μην υπάρξει μεταφορά ή ανάληψη του ποσού απ' τον οφειλέτη είτε μεταφέροντας το ποσό σε ειδικό λογαριασμό που τηρείται για σκοπό δέσμευσης⁶⁹. Η δέσμευση του λογαριασμού θεωρείται συντελεσθείσα από το χρονικό σημείο επίδοσης της διαταγής στην τράπεζα⁷⁰. Εντός τριών εργάσιμων ημερών από την εκτέλεση της διαταγής και πάντως όχι αργότερα από την όγδοη εργάσιμη μέρα μετά την εκτέλεση, η τράπεζα εκδίδει δήλωση στην οποία αναφέρει αν και σε ποια έκταση δεσμεύθηκαν τα ποσά των λογαριασμών του οφειλέτη και, σε καταφατική περίπτωση, την ημερομηνία εκτέλεσης της διαταγής⁷¹. Η δήλωση διαβιβάζεται στην αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, η οποία την προωθεί στο δικαστήριο έκδοσης της διαταγής και στο δανειστή⁷². Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ειδοποιείται ο οφειλέτης⁷³.

VIII. Ένδικα μέσα και ένδικα βοηθήματα

1. Ένδικο μέσο κατά της απόφασης που απέρριψε τη διαταγή

Ο δανειστής έχει δικαίωμα να προσβάλει την απορριπτική απόφαση με έφεση που ασκείται εντός 30 ημερών από τη μέρα γνωστοποίησης της απορριπτικής απόφασης⁷⁴. Η διαδικασία διατηρεί τον *ex parte* χαρακτήρα της, αν έχει απορριφθεί εν όλω η αίτηση⁷⁵. Η απορριπτική απόφαση περιέχει συνοπτική αιτιολογία και η έφεση εκδικάζεται από το αρμόδιο κατά τις γενικές διατάξεις δικαστήριο⁷⁶.

2. Ένδικα βοηθήματα

Τα ένδικα βοηθήματα που παρέχει ο Κανονισμός στον οφειλέτη και η αστική ευθύνη του δανειστή του άρθρου 13 αποτελούν τα αντίβαρα στην υποχρεωτική θέσπιση μονομερούς διαδικασίας.

⁶⁹ Άρθρο 24 §§ 1, 2 του Κανονισμού.

⁷⁰ Άρθρο 24 § 1 του Κανονισμού.

⁷¹ Άρθρο 25 § 1 του Κανονισμού.

⁷² Άρθρο 25 § 2 του Κανονισμού.

⁷³ Άρθρο 25 § 4 του Κανονισμού.

⁷⁴ Άρθρο 21 § 1 του Κανονισμού.

⁷⁵ Άρθρο 21 § 3 του Κανονισμού.

⁷⁶ Άρθρο 738Α § 2 ΚΠολΔ. Πρβλ παρέμβαση *Τσαντίνη* στο 41^ο Συνέδριο Ένωσης Ελλήνων Δικονομολόγων, ό.π., σ. 391 σχετικά με την ανάγκη αιτιολογίας της απόφασης.

Ο οφειλέτης μπορεί να υποβάλει αίτηση ανάκλησης ή μεταρρύθμισης της διαταγής ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους έκδοσης. Η αίτηση αυτή θεμελιώνεται σε περιοριστικά αναφερόμενους λόγους που ανάγονται ιδίως στην μη πλήρωση των όρων και των προϋποθέσεων για την έκδοση της διαταγής, στην παράβαση των διατάξεων περί επιδόσεων και μεταφράσεων των εγγράφων, στην υπερχρέωση ποσών των λογαριασμών, στην ολοκληρωτική ή μερική ικανοποίηση της ασφαλιζόμενης απαίτησης, στην απόρριψη της αγωγής επί της κύριας υπόθεσης ή στην προσβολής της απόφασης επί της κύριας αγωγής με ένδικα μέσα ή τέλος στην ακύρωση του δικαστικού συμβιβασμού ή του δημοσίου εγγράφου⁷⁷.

Ο οφειλέτης, επίσης, μπορεί να υποβάλει αίτηση περιορισμού ή παύσης της εκτέλεσης της διαταγής ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους εκτέλεσης της διαταγής⁷⁸. Αυτό μπορεί να συμβεί, όταν κατά το στάδιο της εκτέλεσης παραβιάστηκαν οι περί ακατασχέτων διατάξεις του κράτους μέλους εκτέλεσης, όταν η εκτέλεση του τίτλου, την οποία επεδίωκε να εξασφαλίσει ο δανειστής με την έκδοση της διαταγής, δεν έγινε δεκτή από το κράτος μέλος εκτέλεσης ή η εκτελεστότητα της απόφασης ανεστάλη στο κράτος μέλος προέλευσης καθώς και όταν η εκτέλεση της διαταγής αντιβαίνει προδήλως στη δημόσια τάξη του κράτους μέλους εκτέλεσης.⁷⁹

Τέλος, ο οφειλέτης μπορεί, προσφεύγοντας στα δικαστήρια είτε του κράτους έκδοσης είτε του κράτους εκτέλεσης να ζητήσει την αποδέσμευση των δεσμευμένων ποσών του ή των λογαριασμών του έναντι καταβολής εγγύησης⁸⁰.

Ο Κανονισμός παρέχει τόσο στον οφειλέτη όσο και στο δανειστή τη δυνατότητα να ζητήσουν, ανά πάσα στιγμή, την ανάκληση ή μεταρρύθμιση της διαταγής δέσμευσης, λόγω μεταβολής των περιστάσεων βάσει των οποίων εκδόθηκε⁸¹.

⁷⁷ Άρθρο 33 § 1 του Κανονισμού και Προοίμιο αιτ. σκ. 34. Η έλλειψη επίδοσης ή μετάφρασης μπορεί πάντως να αναπληρωθεί (άρθρο 33 §§ 3, 4).

⁷⁸ Άρθρο 34 του Κανονισμού.

⁷⁹ Άρθρο 34 §§ 1 β και 2 του Κανονισμού.

⁸⁰ Άρθρο 38 του Κανονισμού. Η εγγύηση πρέπει να είναι ίση με το ποσό της διαταγής, μπορεί δε να έχει είτε τη μορφή παρακατάθεσης χρημάτων είτε άλλης εναλλακτικής εξασφάλισης, που γίνεται δεκτή στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, λ.χ. τραπεζική επιταγή, εγγυητική επιστολή Τράπεζας, παροχή υποθήκης σε ακίνητο του οφειλέτη. Πρβλ Προοίμιο του Κανονισμού αιτ. σκ. 35.

⁸¹ Άρθρο 35 του Κανονισμού. Η αίτηση δεν αμφισβητεί τη νομιμότητα έκδοσης της διαταγής, αλλά τη νομιμότητα διατήρησής της, επειδή μεταβλήθηκαν στο μεταξύ οι συνθήκες βάσει των οποίων εκδόθηκε, λ.χ. δεν δικαιολογείται πλέον επείγουσα δικαστική ανάγκη διατήρησης του μέτρου.

Τα ένδικα βοηθήματα δικάζονται κατ' αντιμωλία⁸², η απόφαση εκδίδεται μέσα σε προθεσμία 21 ημερών και είναι άμεσα εκτελεστή⁸³.

ΙΧ. Αστική ευθύνη του δανειστή

Στο άρθρο 13 ρυθμίζεται η ευθύνη του δανειστή για τις ζημίες που προκλήθηκαν στον οφειλέτη από την παράνομη ή καταχρηστική έκδοση ή εκτέλεση της διαταγής⁸⁴. Ειδικότερα: «Ο δανειστής ευθύνεται για κάθε ζημία που προκαλείται στον οφειλέτη από τη διαταγή δέσμευσης λόγω υπαιτιότητας του δανειστή. Το βάρος απόδειξης ανήκει στον οφειλέτη»⁸⁵. Για την αποδεικτική διευκόλυνση του οφειλέτη καθιερώθηκαν εναρμονισμένοι κανόνες περί μαχητού τεκμηρίου υπαιτιότητας του δανειστή, όταν παραβιάζονται συγκεκριμένες διατάξεις του κανονισμού⁸⁶. Τα κράτη μέλη μπορούν να εισάγουν και άλλους λόγους ευθύνης (λ.χ. αντικειμενική ευθύνη) ή κανόνες για την κατανομή του βάρους απόδειξης⁸⁷, ώστε να ενισχύσουν την προστασία του οφειλέτη⁸⁸.

X. Συμπέρασμα

Η νέα ευρωπαϊκή διαδικασία, που εισάγεται με τον κανονισμό 655/2014 αναμένεται να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της εκτέλεσης στο πεδίο των διασυνοριακών διαφορών, αφού παρέχει στους δανειστές τη δυνατότητα να κατάσχουν συντηρητικά έναν ή περισσότερους τραπεζικούς λογαριασμούς των οφειλετών τους σε όλα τα κράτη μέλη και με τους ίδιους όρους. Ο κανονισμός αυτός όχι μόνο προσθέτει έναν ακόμα κρίκο στη μακρά αλυσίδα της ευρωπαϊκής ενοποίησης, αλλά ταυτόχρονα επηρεάζει σημαντικά τα εθνικά δικονομικά συστήματα.

⁸² Προοίμιο του Κανονισμού αιτ. σκ. 30.

⁸³ Άρθρο 36 § 4, 5 του Κανονισμού.

⁸⁴ Προοίμιο του Κανονισμού αιτ. σκ. 19.

⁸⁵ Άρθρο 13 § 1 του Κανονισμού.

⁸⁶ Άρθρο 13 § 2 του Κανονισμού.

⁸⁷ Άρθρο 13 § 3 του Κανονισμού.

⁸⁸ Προοίμιο του Κανονισμού αιτ. σκ. 19.

Βιβλιογραφία

Π. Γιαννόπουλος, Ο Κανονισμός 655/2014 περί της διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού προς διευκόλυνση της διασυνοριακής είσπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Μια πρώτη απόπειρα ερμηνευτικής προσέγγισης υπό το πρίσμα της ελληνικής έννομης τάξης, ΕΠολΔ 2015, 665 επ.

Ν. Κλαμαρής, Ο Κανονισμός 655/2014 για την Ευρωπαϊκή Διαταγή Δεσμεύσεως Λογαριασμού και η εξελικτική του πορεία -με συγκριτική αναφορά, από την προηγηθείσα πρόταση της 25.07.2011- υπό το πρίσμα και την έποψη κάποιων γενικών χαρακτηριστικών τελολογικών και αξιολογικών σταθμίσεων των ρυθμίσεων του, ΕΠολΔ 2015.121 επ.

Ν. Κλαμαρής/Χ. Απαλαγάκη/Γ. Ορφανίδης/Γ. Σωτηρόπουλος/Δ. Τσικρικάς/Δ. Τσιμπανούλης/Σ. Πανούρης/Κ. Γιαννόπουλος, Πόρισμα (Δεκέμβριος 2007) της Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για την απάντηση σε ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την Πράσινη Βίβλο για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση: η κατάσχεση τραπεζικών λογαριασμών, ΝοΒ 2016, 138 επ.

Φ. Κρυστάλλης, Λήψη διασυνοριακών προσωρινών ασφαλιστικών μέτρων, Παρουσίαση του Κανονισμού ΕΕ 655/2014, Δελτίο Φορολογικής Νομοθεσίας, 2014, τ. 68, σ. 1823-1824.

Μ. Κωνσταντινίδης, Η Ευρωπαϊκή Διαταγή Δέσμευσης Λογαριασμού (ΕΔΔΛ) ως ενωσιακό ασφαλιστικό μέτρο κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 655/2014, Αρμ 2015.1804 επ.

G. Orfanidis, Die Verordnung (EU) Nr. 655/2014 des Europäischen Parlaments und des Rates über ein europäisches Verfahren zur vorläufigen Kontenpfändung, σε τ. Das Europäische Wirtschaftsrecht vor neuen Herausforderungen Beiträge aus Deutschland und Griechenland (eds. K.J.Hopt/D.Tzouganatos), Mohr Siebeck/Tübingen, 2014, σ. 263 επ.

Μ. Περάκης, Δικονομικό Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2017, σ. 377-378.

Α. Μ. Πίψου, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 655/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαΐου 2014 περί της διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής δέσμευσης λογαριασμού προς διευκόλυνση της διασυνοριακής είσπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις στον τ. Η πολιτική δίκη σε κρίσιμη καμπή, Επιστημονικό Συμπόσιο προς τιμήν του Καθηγητή Ν. Νίκα (2016), 153 επ.

Α. Μ. Πίψου, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 655/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαΐου 2014 περί της διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής

δέσμευσης λογαριασμού προς διευκόλυνση της διασυνοριακής είσπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, Εισήγηση στο 41^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ενώσεως Ελλήνων Δικονομολόγων με τίτλο «Η κατάσχεση εις χείρας τρίτου», 2017, σ. 289 επ.

Ελένη Τζουνάκου
Ειρηνοδίκης Ρόδου